

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

WPL. 863.2021.DL

Warszawa, 26 listopada 2021 r.

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

SEKRETARIAT Z-CY SZEFASZ

L.dz. DS. 175.808.21

Data wpływu 6.12.2021 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-HP.020.332.14.2021

Data wpływu 6.12.2021

Szanowny Panie Ministrze

działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, w odpowiedzi na pismo z 4 listopada 2021 r., znak: SPS-WP.020.332.5.2021, zawierające prośbę o przedstawienie opinii do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: Poseł na Sejm RP Maria Małgorzata Janyska)², proszę o przyjęcie poniższych uwag.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców³ popiera wszelkie inicjatywy, mające na celu wzmocnienie procesu konsultacji publicznych projektów aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej i głosu środowiska przedsiębiorców w toku prac legislacyjnych.

W odniesieniu zaś do konkretnych propozycji, zauważyć należy, że art. 1 Projektu przewiduje dodanie do ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów⁴ art. 14p, zgodnie z którym przy Prezesie Rady Ministrów ma działać Rada Oceny Wpływu, opiniująca oceny

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 648, dalej: „ustawa o Rzeczniku MŚP”.

² Dalej: „Projekt”.

³ Dalej: „Rzecznik MŚP”.

⁴ T.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 178, dalej: „ustawa o Radzie Ministrów”.

wpływu sporządzane do projektów aktów normatywnych dotyczących przedsiębiorców, które to projekty są przedmiotem prac Rady Ministrów albo zostały skierowane do konsultacji publicznych. W myśl proponowanego brzmienia art. 14r ustawy o Radzie Ministrów w skład Rady Oceny Wpływu ma wchodzić: 4 przedstawicieli reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców, 4 członków wybranych przez Polską Akademię Nauk, 4 członków wybranych przez wyspecjalizowane w nauce ekonomii i finansów jednostki organizacyjne dwóch publicznych uczelni akademickich oraz 4 członków wybranych przez wyspecjalizowane w naukach prawnych jednostki organizacyjne dwóch publicznych uczelni akademickich. W opinii Rzecznika MŚP, w składzie tego gremium powinno znaleźć się miejsce również dla przedstawiciela Rzecznika MŚP, którego opinia niewątpliwie stanowiłaby istotny wkład w prace tego ciała.

W kontekście proponowanych zmian w zakresie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców⁵ oraz ustawy o Rzeczniku MŚP, podkreślić należy, że Rzecznik MŚP podejmował szereg działań na rzecz wzmocnienia swoich kompetencji, m.in. w zakresie opiniowania projektów aktów normatywnych. Przykładowo można tu przywołać pismo z 31 stycznia 2020 r., znak: WPL.69.2020.PD, skierowane do Ministra Rozwoju, w którym Rzecznik MŚP wskazał, że nie wszystkie organy władzy publicznej należycie z nim współpracują w zakresie tworzenia projektów aktów normatywnych mogących mieć wpływ na sektor MŚP, nie przysyłając ich Rzecznikowi MŚP do zaopiniowania.

Ponadto w przedmiotowym wystąpieniu Rzecznik MŚP zaproponował zmiany w Prawie przedsiębiorców polegające na tym, że organy władzy i administracji rządowej powinny kierować założenia albo projekty aktów normatywnych do Rzecznika MŚP, określając termin przedstawienia opinii nie krótszy jednak niż 30 dni. Zawarty w Projekcie postulat, aby termin ten nie był krótszy niż 45 dni, niewątpliwie wychodzi naprzeciw propozycji Rzecznika MŚP.

Na marginesie należy również podnieść uwagę natury technicznej, mianowicie proponowany w Projekcie art. 68c Prawa przedsiębiorców zawiera w swojej treści odesłanie do art. 68a ust. 3 pkt 13, którego to punktu nie przewidziano w treści tego przepisu.

Zaznaczenia wymaga także, że na etapie rządowym procedowany jest obecnie projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawy

⁵ T.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 162.

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁶, zakładający szereg zmian mających na celu wzmocnienie kompetencji Rzecznika MŚP. W ramach prac nad wskazanym powyżej projektem rządowym Rzecznik MŚP wystosował pismo do Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z 9 lutego 2021 r., znak: WPL.69.2020.PD.DL, zwracając się w nim o podjęcie działań na rzecz ich zintensyfikowania w celu jak najszybszego skierowania rządowego projektu do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz fakt, że zagadnienia poruszone w Projekcie są zbieżne z zakresem rządowego projektu o numerze UD49, należy rozważyć kontynuowanie prac nad Projektem po przyjęciu przez Radę Ministrów projektu UD49 i skierowaniu go do Sejmu RP.

Z up. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
Dyrektor Generalny

Dr n. pr. Marek Woźniak

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

⁶ Nr z wykazu: UD49.

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

WPL 6 2020 P

Warszawa, 31 stycznia 2020 r.

Pani

Jadwiga Emilewicz

Minister Rozwoju

Pl. Trzech Krzyży 3/5

00-507 Warszawa

Szanowna Pani Minister

działając w oparciu o art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, który stanowi, że w zakresie ochrony praw przedsiębiorców Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców² może występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w sprawach dotyczących działalności gospodarczej, niniejszym wnoszę o podjęcie przez Panią Minister działań mających na celu wzmocnienie kompetencji Rzecznika MŚP w zakresie opiniowania projektów normatywnych.

W obecnym stanie prawnym wedle art. 8 pkt 1 urmsp do zadań Rzecznika MŚP należy między innymi opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Choć jest to jedno z najistotniejszych zadań Rzecznika MŚP, przepis ten nie został obwarowany odpowiednimi normami sankcjonującymi, które pozwoliłyby mu na skuteczną jego realizację. Tymczasem dotychczasowa praktyka funkcjonowania instytucji Rzecznika MŚP wskazuje, że niestety nie wszystkie organy władzy publicznej należycie z nim współpracują w zakresie tworzenia projektów aktów normatywnych mogących mieć wpływ na sektor MŚP. Takim przykładem może być choćby ostatnia sytuacja związana z procedowanym przez Ministerstwo Zdrowia

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 648, dalej: urmsp.

² Dalej: Rzecznik MŚP.

Projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (numer w wykazie prac Rady Ministrów: UD 32), który został przesłany do konsultacji publicznych obejmujących 108 podmiotów lub instytucji z pominięciem Rzecznika MŚP. Wskazać należy, że nie jest to jednak sytuacja jednostkowa. Biuro Rzecznika MŚP już od początku funkcjonowania niejednokrotnie monitowało m.in. wszystkie ministerstwa z prośbą o dodanie Rzecznika MŚP do stosownych rozdzielników celem usprawnienia komunikacji pomiędzy instytucjami. Niestety dzisiaj stan realizacji powyższej prośby należy ocenić jako problematyczny. Pozytywnie na tym tle wyróżnia się Kancelaria Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Edukacji Narodowej czy Ministerstwo Rozwoju.

Oczywiście Biuro Rzecznika MŚP śledzi na bieżąco zmiany w prawie i w razie zaistnienia konieczności z urzędu przedstawia stosowną opinię, jednak sytuacja, w której Rzecznik MŚP jest konsekwentnie „niezauważany” przez różnego rodzaju podmioty ma przynajmniej jedną niepożądaną konsekwencję, która nie może być rozwiązana poprzez samo tylko działanie Rzecznika MŚP z własnej inicjatywy. Brak ustawowego wymogu konsultowania projektów aktów normatywnych z Rzecznikiem MŚP powoduje, iż ten, jeśli chce skutecznie przedstawić swoją opinię, musi wyrazić ją w wyznaczonym dla wszystkich, niekiedy bardzo krótkim, terminie. Zdarzały się sytuacje, kiedy termin ten wynosił mniej niż 24 godziny (np. z uwagi na tak otrzymany przez Biuro Rzecznika MŚP termin korespondencji). Z oczywistych względów Rzecznik MŚP ma wtedy ograniczone pole do konsultacji danego projektu ze środowiskiem przedsiębiorców.

Optymalnym rozwiązaniem tej sytuacji byłyby korekty w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców³ oraz umsp na wzór art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych⁴ czy art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców⁵. Proponowane zmiany polegałyby więc na dodaniu do Prawa przedsiębiorców art. 71a w następującym brzmieniu:

1. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium

³ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, dalej: Prawo przedsiębiorców.

⁴ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 263.

⁵ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1809.

Rzeczypospolitej Polskiej. Nie dotyczy to założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy.

2. Organy władzy i administracji rządowej kierują założenia albo projekty aktów normatywnych, o których mowa w ust. 1, do Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, określając termin przedstawienia opinii nie krótszy jednak niż 30 dni. Termin ten może zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny. Skrócenie terminu wymaga szczególnego uzasadnienia. Bieg terminu na przedstawienie opinii liczy się od następnego dnia roboczego, z wyłączeniem soboty, następującego po dniu przekazania założeń albo projektu wraz z informacją określającą termin przedstawienia opinii. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

3. Organy samorządu terytorialnego mogą kierować założenia albo projekty aktów normatywnych, o których mowa w ust. 1, do Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców na zasadach określonych w ust. 2.

4. Założenia albo projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, wraz z informacją określającą termin przedstawienia opinii, organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego przekazują na adres Biura Rzecznika Małych lub Średnich Przedsiębiorców w Warszawie lub odpowiedni adres elektroniczny wskazany przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców na jego stronie internetowej. Opinia Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców jest przesyłana na odpowiedni adres organu lub adres elektroniczny wskazany przez organ władzy lub administracji rządowej albo organ samorządu terytorialnego w informacji określającej termin przedstawienia opinii.

5. W razie odrzucenia w całości lub w części stanowiska Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, właściwy organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego informuje o tym Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców na piśmie, podając uzasadnienie swojego stanowiska. W razie rozbieżności stanowisk Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców może przedstawić swoją opinię na posiedzeniu właściwej komisji sejmowej, senackiej lub samorządu terytorialnego.

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

W konsekwencji dostosowaniu musiałby ulec art. 8 pkt 1 urmosp. Optymalnym brzmieniem byłoby:

Do zadań Rzecznika należy:

1) opiniowanie z urzędu lub w trybie art. 71a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

(...)

Jak wspomniano wcześniej, proponowane rozwiązanie nie stanowi *novum* w obecnym systemie prawa i jest lustrzanym odbiciem już obecnie istniejących uprawnień przyznanych związkom zawodowym oraz organizacjom pracodawców. Jedyna istotna modyfikacja dotyczy założeń i projektów aktów normatywnych inicjowanych przez organy samorządu terytorialnego i sprowadza się do wprowadzenia fakultatywnego trybu opiniowania w ich przypadku. Za wprowadzeniem takiej dobrowolności przemawia fakt, iż tego typu obowiązek nałożony na organy samorządu terytorialnego mógłby być dla nich zbyt kłopotliwy, a zwłaszcza dla najmniejszych i najbiedniejszych gmin.

W związku z powyższym zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o uwzględnienie przedmiotowych uwag i w konsekwencji zainicjowanie stosownych działań legislacyjnych.

Z poważaniem
Rzecznik
Małych i Średnich Przedsiębiorców
[Signature]
Dr. inż. M.